

Tietoja päätöksen teon tueksi

Varhaiskasvatuksen työryhmä 2.11.2023
Sivistyslautakunta 15.11.2023

13.10.2023

© Virtain kaupunki

Lapsen hoitopaikan määrittäminen

- Lain velvoite täyttyy jos kunnalla on tarjota lapselle hoitopaikka tiettyjen aikamääreitten rajoissa. Huoltajan toive tai esim hoitopaikan läheisyys eivät voi määrittää sijoittamista. Huoltajan työn ja tai opiskelun vuoksi paikka tulisi tarjota kahdessa viikossa, muutoin 4 kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Lapsen hoitopaikka pystytään *kauden alkaessa* määrittämään myös huoltajien toiveita huomioiden, mutta keskellä kautta lapsi sijoitetaan sinne missä tilaa on. Lisäksi lapsen ikä määrittää sijoittamista. Tuen tarpeiset lapset sijoitetaan päiväkotiin. Vuorohoitoa tarvitsevat lapset sijoitetaan Koivurinteen päätaloon.
- Paine hoitopaikoille on keskustassa ja erityisesti Koivurinteen päätaloon. Jotkut perheet jäävät omasta tahdostaan odottamaan paikkaa ellei sitä päätalosta Koivurinteeltä heti saa.

Varhaiskasvatusyksiköt; henkilöstön ja lasten määrät, eri toimintamuotojen vahvuudet ja heikkoudet

- Koivurinteen päiväkoti, 8 lapsiryhmää, 121 lasta

9 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssia (vuorohoidossa toimii 2 opea), kaikki täytetty vakituisesti

18 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää, niistä vakituisia 13 ja 5 määräaikaista. 5 määräaikaista työntekijää on palkattu kahteen uuteen lapsiryhmään ja vuorohoidon työntekijämitoitusta on vankistettu yhdellä työntekijällä. Määräaikaisten tehtävien jatko tulee ratkaistavaksi keväällä 2023. Lisäksi yksi lastenhoitaja toimii määräaikaisena perhevapaiden (4) sijaisena. 3 ryhmäavustajan määräaikaista tehtävää on sijoitettuna tuen tarpeisten lasten pariin ja 2 päiväkotiavustajaa erillisyksiköihin ruoka- ja laitoshuollon tehtäviin, toinen toistaiseksi, toinen määräaikaisesti 31.7.2024 asti

- Killinkosken päiväkoti, 1 lapsiryhmä 13 lasta+2 esikoululaista

1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi, 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää ja yksi päivähoitoavustajan tehtävä, kaikki täytetty vakituisesti

Päiväkotihoido

- Päiväkotihoidon vahvuudet ovat koulutettu henkilöstö, lasten mitoitus suhteessa kasvattajiin mahdollistaa isomman lapsimäärän sijoittelun yli 3-vuotiaiden lasten osalta, resurssit tuen tarpeisten lasten osalta kunnossa, henkilöstön joustava sijoittelu mahdollista isossa yksikössä
- Henkilöstön osaaminen tasavahvaa
- Henkilöstöllä omaa motivaatiota pitää osaamisensa ajantasalla

Ryhmäperhepäivähoito

- Ryhmäperhepäivähoitoa tarjotaan Kotalassa ja Vaskivedellä; lapsia yhteensä 14+ 4 esikouluikäistä
- 6 ryhmäperhepäivähoitajan tehtävää, joista kaksi toimii yksiköiden vastaavina. Tehtävissä on kaksi osa-aikaisuutta osa-aikaeläkkeiden vuoksi, ja toisella osa-aikaisella on 50% työpari määräaikaisesti täytettynä v. 2024 loppuun, toisella työparia ei ole, koska tarvetta sen täyttämiseen ei nyt ole ollut
- Yksiköt ovat pieniä erillisyyksiköitä kylillä, tämä tuo haasteita mm. sijaisten saatavuudelle, kuitenkin fyysinen läheisyys koulujen kanssa toimii arjessa
- Kodinomaista hoitoa, lasten ja kasvattajien välinen suhdeluku on aina 4 lapsen iästä riippumatta eli kolmen hoitajan yksikkö on 12 lapsella täynnä

Ryhmäperhepäivähoidosta...

Ryhmisten työntekijöiden tämänhetkinen koulutustausta on kelpoinen myös varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävään. Kuitenkin työntekijät kaipaavat paljon pedagogista ohjausta ja tukea.

Kotalan suunnalta huoltajat haluavat lapsensa keskustaan hoitoon. Yksikön toiminnan jatkumisen tae riippuu iltapäivän esikoululaisten ja koululaisten määrästä.

Kotalassa yksikön aukioloaika ja lasten hoitoajat tekevät päivästä pitkän → työvuorosuunnittelun haaste, henkilöstömitoituksen haaste
Taloudellisesta näkökulmasta kallis ratkaisu, kustannukset laskennallista lasta kohden nousevat hyvin korkeiksi.

Henkilöstöressurssin järkevä sijoittelu!, paine on keskustassa

Perhepäivähoito

- Perhepäivähoito, 20 lasta, 4 perhepäivähoitajaa keskustassa, yksi Liedenpohjassa
- Perhepäivähoitajien tehtävät ovat vakituisia. Kolmella heistä koulutus antaa kelpoisuuden myös varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin päiväkodeissa. Tarvitsevat kuitenkin työssään paljon pedagogista ohjausta.
- Uusia huoltajat haluavat lapsensa päiväkotihoidon hakijoiden nuoresta iästä huolimatta. Naapurikunta Ruovesi ja Keuruu ovat mm lopettaneet tai lopettamassa perhepäivähoidon yhtenä toimintamuotona.
- Perhepäivähoidon vahvuus on pieni kodinomainen ryhmä. Sopii etenkin hyvin pienille lapsille. Kuitenkin tulee huomioida hoitajan työn kuormitus, 4 n vuoden ikäistä lasta emme voi samalle hoitajalle sijoittaa

Syntyneiden lasten määrät vuosittain. Osallistuminen varhaiskasvatukseen näkyä suluissa

Koko Virrat (Liedenpohja myös näissä luvuissa mukana)

- 2017; 42 lasta (36)
- 2018; 40 (37 ja 1 toisella paikkakunnalla)
- 2019; 40 (38 ja 1 toisella paikkakunnalla)
- 2020; 39 (36 ja 1 toisella paikkakunnalla)
- 2021; 45 (30 ja 1 toisella paikkakunnalla)
- 2022; 35 (21) 4-5 lasta tulossa hoitoon jo keväällä 2024
- 2023; 27 (-) 2 lasta tulossa hoitoon lähikuukausina

Liedenpohja eriteltyinä

- 2017; -
- 2018; 2 (2)
- 2019; 3 (3)
- 2020; 2 (2)
- 2021; 3 (3)
- 2022; 4 (3)
- 2023; 1 (-)

Kysely Liedenpohjan alueen huoltajille

Kysely tavoitti kaikki perheet joille se osoitettiin , kahdeksan perhettä eli yhteensä 15 lasta. Perheistä 7 on varhaiskasvatuspalvelujen käyttäjänä tällä hetkellä Virtain keskustassa, Liedenpohjassa ja Killinkoskella.

1. Kuinka todennäköisesti perheet käyttäisivät varhaiskasvatuspalvelua Liedenpohjassa?

- 5 perhettä varmemmin (10 lasta), 3 perheen lapsista osa tai ei ehkä ollenkaan. Syitä miksi ei; osa perheiden lapsista jatkaa kotihoidossa ja jollakin on jo hoitopaikka muualla ja koetaan tyytyväisyyttä siihen, lapsilla on ikäistään vertaisseuraa nykyisessä yksikössä. Lisäksi osa lapsista aloittaa esiopetuksen keskustassa syksyllä 2024. Huoltajien työmatkayhteys Virroille on myös selittävä tekijä.

Kyselyn tulokset jatkuvat...

2. Miten perheenne tarpeita palvelisi yksikön mahdollinen aukioloaika klo 7-17?

Pääosin aukioloaika palvelisi hyvin, muina ehdotuksina esitettiin mm. yksikön avautumista klo 6 ja sulkeutumista klo 18, mikäli halutaan huomioida vuorotyön tekijät. (Huom vuorohoidon lapset sijoitetaan aina keskustaan)

3. Valitsisiko perheenne hoitomuodoksi päiväkotihoidon keskustassa tai Killinkoskella vai ryhmäperhepäivähoidon Liedenpohjassa?

5 perhettä valitsisi Liedenpohjan yksikön (näissä mukana perheitä joissa osa perheen lapsista sijoittuu keskustaan koska ovat esikouluikäisiä), lisäksi ainakin 1 perheestä osa lapsista jatkaa kotihoidossa. Vastauksissa tuodaan paljon esiin mahdolliset sisäilmaongelmat keskustassa ja Killinkoskella ja siksi nämä yksiköt koetaan toissijaisina vaihtoehtoina.

Kyselyn tulokset

4. Mitä ajatuksia huoltajissa herättää se tietoisuus, että kuitenkin lapsen vertaisryhmä esikouluikässä on keskustassa ja ehkä lapselle entuudestaan tuntematon?

Huoltajat kokivat siirtymän luonnollisena jatkumona vallankin nyt, kun myös koulu on keskustassa. Ajatuksia tai mielipiteitä eskaria täydentävän varhaiskasvatuksen osalta ei tuotu esiin.

5. Mikäli Liedenpohjaan perustettaisiin 12 lapsen ryhmäperhepäivähoito, miten lasten sijoittuminen yksikköön tulisi huoltajien näkemyksen mukaan hoitaa/valita?

Molempien huoltajien työn perusteella, huoltajien työpaikan sijainti huomioiden, hakemusten saapumisjärjestyksessä, lasten iän perusteella

Kyselyn tulokset

6. Suuntautuuko perheenne huoltajista toisella tai jopa molemmilla työmatka Virtain keskustan suuntaan?

4 perheellä ei tällä hetkellä (huoltaja kotona osassa perheitä), 4 perheellä joko toinen tai molemmat huoltajat kulkevat työmatkaa Virroille

7. Tämä kysymys oli osoitettu niille perheille, joilla on tulevaisuudessa ehkä varhaiskasvatuspalvelujen tarve. Millaisella palveluntarpeella, laajuudella ja aikataululla tulette lapsellenne tarvitsemaan varhaiskasvatuspalveluja tulevaisuudessa?

Vaikea oli arvioida....osa-aikaisesti...ja oletetusti kahden vuoden sisällä.....lähitulevaisuudessa

Kyselyn tulokset

8. Mikäli Virrat ottaisi käyttöön kuntalisän alle 3-vuotiaiden lasten hoitamiseksi kotona, miten tämä vaikuttaisi perheenne varhaiskasvatuspalvelujen tarpeeseen?

Oletustietona perheille tässä oli, että kuntalisää maksetaan ensimmäisestä lapsesta 300e/kk ja muista lapsista 100e/kk.

Osassa perheitä lapset ovat jo yli 3v, joten kuntalisällä ei ole vaikutusta. Tähän perheet eivät juurikaan tuottaneet vastauksia.

Alustava tarkastelu Liedenpohjan yksikön kustannuksista

- Korjauskustannukset 100.000e
- Kalustaminen 10.000e
- Sisäiset vuokrat 60.000e/vuosi
- Henkilöstökustannukset 80.000e (oletus pph siirtyy ryhmikseen, 2 uuden hoitajan palkkaus+ mahdollinen avustaja 30.000e)
- Muita investointikustannuksia (ilmanvaihto, lämmitysjärjestelmä yms.)
- Perustamiskustannukset vähintään 110.00e
- Vuosittaiset kustannukset vähintään 170.000e

Päätöksenteossa tärkeä huomioida

- Ensi syksynä 2024 vapautuu **jopa 41 hoitopaikkaa** koko varhaiskasvatuksen kentällä ja mikäli kuntalisä otettaisiin käyttöön määrä saattaisi entisestään nousta. Tämä on merkittävä lähtökohta suunnittelulle.
- Mikäli Liedenpohjan yksikkö perustettaisiin tulee vakavasti pohdittavaksi kotona työtä tekevien perhepäivähoitajien määrän vähentäminen siten, että heitä sijoitetaan työhön tuohon yksikköön; Liedenpohjan hoitaja ja kaksi muuta
- Muuten olemme tilanteessa että nykyiset, vapautuvat hoitopaikat eivät täyty ja lisäksi henkilöstöä ”jää käsiin”. Lähivuosina eläköityy henkilöstöä, mutta ei niin runsaasti. Ja päinvastoin tällä hetkellä laki edellyttää henkilöstön koulutustason nostoa v. 2030 mennessä sosionomi- ja opettajakelpoisuuksilla
- Lähiaikoina perhepäivähoitoon kuitenkin tehtiin merkittävä satsaus mm kuukausipalkkaa nostamalla. Koska hoitajilla on kuukausipalkkaus, on myös hyvin tärkeää varmistaa että jokaisen hoitajan lapsiryhmä on täynnä, jotta hoitajat ovat keskenään tasa-arvoisessa asemassa palkkauksen ja työn vaativuuden suhteen.

edellinen jatkuu..

- Eskareilla, jotka osallistuvat täydentävään varhaiskasvatukseen sekä aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla koululaisilla ei ole koulukuljetusoikeutta
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen viranhaltijat ovat valmistelleet asiaa yhteistyönä ja näemme tehtäväksemme tarkastella asiaa koko varhaiskasvatuksen kenttä huomioiden. Meillä on myös taloudellinen vastuu. Nämä molemmat seikat huomioiden, emme näe kokonaisuuden kannalta järkevänä ratkaisuna yksikön perustamista Liedenpohjaan.
- Kyselyn perusteella Liedenpohjaan sijoittuisi varmasti vain 6 lasta enemmän kuin mitä Liedenpohjassa tällä hetkellä on hoidossa. Tuohon lisäykseen nähden lapsikohtaiset kustannukset nousevat äärettömän korkeiksi. Tällä hetkellä perhepäivähoitajan osalta mm kiinteistökustannuksia meillä ei ole lainkaan.